

REZUMAT

la proiectul „Dimensiunea identitară a artelor din Republica Moldova ca factor activ al dezvoltării durabile a societății în contextul dialogului intercultural european”, cifrul 20.80009.1606.12, conducător de proiect – dr. hab. Ghilaș Victor, Institutul Patrimoniului Cultural

Cercetările, asumate pentru realizarea proiectului și rezultatele obținute în perioada de raportare se rezumă la următoarele.

Activitățile incluse în programul de realizare a proiectului la etapa 2021 au fost configurate din perspectiva scopului, obiectivelor și finalităților planificate, care au fost incluse în programul de realizare a proiectului în anul de referință. Problematika pusă în dezbatere s-a referit la decantarea și proiectarea pilonului identitar în cultura artistică națională ca formă de revendicare a profilului etnic. Investigațiile s-au axat pe analize, studii, reactualizări, revalorificări, reconsiderări ale expresiilor artistice din spațiul cultural est-prutean, expresii care au stat la baza cercetărilor și au servit ca suport factologic al acestora. Sarcinile trasate – toate legate de temele urmărite în explorările științifice ale echipei de cercetători – au fost îndeplinite.

Rezultatele obținute fac dovada progresului înregistrat privind adâncirea cunoașterii la tematica studiată, propunând o solidă grilă analitică de sinteze, date, informații și concluzii. Cercetările realizate surprind particularități distincte ale discursului identitar. Astfel, în procesul de studiu au fost identificate, dezvăluite și argumentate idei inedite, concepte privind fațetele noi și natura complexă a identitarului, manifestat în artele din Republica Moldova. S-a reușit demonstrarea prezenței mai multor elemente identitare – alteritatea creatoare, latinitatea estică, spațiul geografic național, tradiția autohtonă, dimensiunea ecologică, viața rurală, istoria țării etc., întreținute în procesul artistic prin transmiterea mesajelor lansate în creația plasticienilor, sculpturilor, arhitectecților, actorilor, regizorilor, scenariștilor, compozitorilor care, alături de limbă, tradiție, patrimoniu, obiceiuri etc., alimentează și menajează memoria culturală. Abordarea problemelor în discuție ilustrează un context socio-cultural marcat de rădăcini identitare, de păstrare a individualității, de persistență a memoriei și resorturilor practicilor memoriale în actul de creație basarabean. Totodată, mărcile identitare, proiectate și identificate în creația artiștilor din stânga Prutului, configurează dimensiunea estetică, valențele și originalitatea culturii noastre artistice, care îi sporesc capitalul ei imagologic și valoric pe continentul european.

La etapa actuală de cunoaștere fenomenului, o privire de ansamblu asupra constructului identitar, care se regăsește în operele de artă, oferă puncte de sprijin și posibilități de realizare în abordarea contemporană a dialogului intercultural european, a schimbului de valori cu spațiul occidental. Definirea formelor de manifestare a dimensiunii identitare în artele din Republica Moldova, dezvoltarea de noi reflecții asupra artelor naționale în perspectiva reliefării elementului autohton, valorificat în creația muzicală, teatrală, cinematografică, coregrafică, plastică, arhitecturală, permite să contureze viitoarele perspective de cercetare, creând premise scientologice pentru aprofundarea acesteia.

Recunoașterea valorică pe plan național a rezultatelor obținute în cadrul proiectului de cercetare (premii, diplome ministeriale, ale uniunilor de creație, brevete de invenție și obiecte proprietate intelectuală) este un indicator de considerare și valabilitate, care confirmă faptul că cercetarea fenomenului artistic în perspectiva dimensiunii identitare reflectă și corespunde stadiului actual de dezvoltare a cunoașterii artistice de către echipa antrenată în proiect.